

Народна

Варна. 22 Мартъ 1911.

Д. РАЛЧОВЪ,

бившъ Варненски окръженъ управителъ,
изново започна адвокатската си професия въ
Варна. Приема да води и защитава дѣла
предъ всичкитѣ сѣдилища въ царството.

Защо се коалиратъ?

Прочутиятъ привърженикъ на коалициитѣ, шефътъ на прогресивно либералната партия, Д-ръ Давевъ, днесъ вижда своята реална мечта осъществена — неговата партия въ коалиция съ народняшката, управлява България. Но питаме ний, въ името на що тия двѣ партии се коалираха? Въ името и за осъществяването на нѣкоя идея отъ интересъ народенъ ли, идея неосъществима по отдѣлно отъ партиянтѣ? Нѣ гдѣ е тя, коя е — до сега никой я не научи и никой не я е изказалъ. Нека я подиримъ.

Българския народъ, бидейки твърдъ младъ, за до достигне културно осъществитѣ си, е длъженъ бързо да крачи. И въ неговия животъ сѣ чести моментитѣ когато се въодушевява отъ нѣкоя идея. Но има идеи отъ първостепенно значение, които по своята важностъ, когато условията за осъществяването имъ сѣ напълнили, взематъ връхъ надъ другитѣ и цѣлата борба се води около тѣхъ. Тогава се налагатъ и извѣстни промѣни, зарадъ тѣхъ и правителства падатъ па и царятъ често пѣти на ешафота отиватъ. Въ това сѣ идеи могъщи, които засѣгатъ душата, съществото на човѣка, държавата, човѣчеството. Борещия се за такава идея трѣе и приема всѣки който е готовъ да му помогне и самъ дори да жертвува себе си. Подобни идеи сѣ обикновено нѣщо у младитѣ народи и за това у послѣднитѣ и обединението е често явление. Въ кжени политически животъ на България подобни идеи сѣ доста п за пастие вече осъществени: освобождението отъ турско рабство, присъединението на Южна България, ербеко-българската война, прогласяване независимостта на България — ето идеи, около които имаше не коалиция, а пѣлно единодушие между българскитѣ политически партии и между цѣлия български народъ. Помни се добръ, сѣ какъвъ ентусиазмъ народното събрание поерѣщила независимостта на България, прогласена отъ Демокр. правителство и ако за осъществяването на тая идея бѣ потребно коалирането на нашитѣ партии, то щеше да стане тутакъ и то сѣ една искренностъ, каквато само великитѣ идеи поддържатъ у човѣка.

Такава ли нѣкоя идея е въодушевила коалирането на двѣтѣ партии?

Нѣ има и други идеи, които ако и по толкова велики и сѣдобносни

за народитѣ, все пакъ сѣ отъ първично значение за тѣхъ. Да се свалятъ единъ тирански режимъ, какъвто бѣ I и II стамболовски; да се поведе борба за въвеждането на пропорционалната изборна система, или общо избирателно право, или прогресивно подоходното данъчно облагане и пр. — ето идеи, които сѣ сгруппирвали и партии и народъ и около които се е водило и ще се води гореща борба. Стамболовиятъ режимъ създаде блокътъ на партиянтѣ противъ тоя режимъ, а пропорционалната изборна система обедини въ демократическата камара почти всичкитѣ партии. Често пѣти, една партия издига една подобна идея и бидейки слаба сама да я осъществи, дири коалирането съ нѣкоя друга.

Може ли нѣкоя подобна идея е въодушевила коалирането на Цанковитѣ и Народнянтѣ?

Уви, нито едното, нито другото. Ако една отъ родътъ на горнитѣ по значение идеи бѣ въодушевила коалирането, тя до сега щеше да бѣде явна: идеитѣ не никнатъ. като глжи, а се образуватъ постепенно въз основа на напълни въ обществото за осъществяването имъ условия. Та ако няродна идея съществуваше, тя щеше да е очевидна и щѣше да бѣде до сега прѣдметъ на усиленни борби. Не виждаме такава идея нито въ нѣкоя платформа, нито въ програмитѣ на партиянтѣ. Общитѣ фрази „въвеждане редъ, стабилизиране финанситѣ... и пр.“ това не е идея, а фрази. Всѣка партия трѣба да твори когато е на властъ, а не само да върти държавната машина, а ако коалицията е въодушевена отъ това, до сега трѣбваше да бѣде явно за всѣчки какъво ще се твори.

Какво тогава въодушеви коалирането на двѣтѣ партии? Нищо, освѣтнъ поемането на властта. А за това може да се сѣди не само отъ това, че не се вижда никаква идея да ги е въодушевила, ами и отъ начинътъ по който сѣ коалирали: цѣла седмица двамата шефове се бориха за първенство и се подложиха на унижително третиране отъ държавния глава. Народната партия е насилно оженена въ тая коалиция — ти не малко вики, че сама може и иска да управлява и при все това прие коалицията. И гдѣ стана коалицията? Въ полето на политическитѣ борби ли, при една борба за идеи ли — не, въ двореца. Коалиция, въоръжавана отъ идеи, не се ражда въ дворцитѣ, а вълтъ отъ тѣхъ и то прѣди заемането на властта.

Но може ли борбата противъ личния режимъ е въодушевила коалирането? Уви, борцитѣ противъ тоя режимъ, станаха (такива сѣ бѣха) борци за личния режимъ: цѣла седмица тѣ пиха вода отъ изворътъ на тоя режимъ и му станаха стѣпало за да се той още веднажъ издигне въ цѣлото си величие. Каква проия! Правителството, което се радваше въ послѣдната сесия по всѣчки принципиални въпроси на довърието не само на своитѣ привържаници народни прѣдставители, ами и на това на опозиционнитѣ, биде свалено зарадъ своето упорство противъ личния режимъ, защото въ послѣдната сесия извърши дѣла негодни на тоя режимъ, защото отъ послѣ, както и прѣзъ цѣлото си властвувание, почна съ бичъ да искава прѣдъ правосъдието крепитеитѣ на личния режимъ, разбойничитѣ отъ държавната трапеца. Гдѣ бѣха борцитѣ противъ тоя личенъ режимъ, какво тѣ правеха въ надвечерieto на падането тутакъ слѣдъ падането на правителството? — Въ двореца подклаждаха държавния глава да свалятъ правителството и локотничеха въ неговитѣ нозе.

Защо? — та да имъ се даде отъ горѣ властта. И понеже „личниятъ режимъ“ искаше за да се прояви чрѣзъ своитѣ върли на думи противници най ярко и да ги сломи, той имъ наложи коалицията. Безъ послѣдната тѣ нѣмаше да я получатъ, ето защо се тѣ коалираха. А властта и на двѣтѣ партии е потребна, защото безъ нея биха се вече разнебитили, особено народняшкитѣ партизани, отчаяни отъ невъзможността да осъществятъ идеята си, да плячкосватъ, биха зарѣязали партията.

Коалициитѣ, продиктувани отъ нѣкоя обществена, важна идея, сѣ колкото симпатични, толкова лесно постижими и трайни, а ония, които се създаватъ въ двореца само за да се усигури поемането на властта сѣ отвратителни и мъртво родени.

Който доживѣе ще види.

Думи и дѣла на Демократическата партия.

IV.

Видѣхме отъ миналитѣ статии, че първата и най важна грижа, както на демократическата партия, така и на другитѣ опозиционни партии, влизащи въ блока, бѣше да въведатъ конституционенъ духъ въ управлението на страната ни, т. е. да се даде широка възможностъ на народа да се ползува отъ правдинитѣ си; освѣтени въ нашата конституция. Едни отъ най-съществени права на гражданитѣ на българската държава, па и на всѣки националенъ организъмъ, сѣ правата, които даватъ възможностъ на народа свободно да критикува дѣлата на своитѣ управници, и чрѣзъ задружитѣ усилия на членовѣтѣ на сѣкция, да проявява отпоръ ерѣцу безаконията на властта и да

се улеснява политическото и економическото повдигане на отдѣлни граждани на страната. Властелинтѣ, или партии, които искатъ некрепно да помогнатъ на своя народъ, всѣкога ще желатъ народната критика и сдруженията, защото само отъ тия критики и човѣшки группировки ще изучатъ по добръ болкитѣ на народа и въ тѣхъ ще имъ се посочатъ грѣшкитѣ, които правятъ, тѣй като никой не е безъ грѣшки и самъ мжно може да ги забѣлжи. Чрѣзъ тия критики заговора общественото мнение и тѣжко и горко на ония, които не се вслушватъ въ него Единъ денъ туй общественото мнение ще наложи своето. Нашата млада история ни е дала маса примѣри отъ послѣдиди на невслушване въ общественото мнение.

Това невслушване е било катастрофално за хората, които сѣ казвали: *пѣти пари не давамъ за обществено мнение*. Доста е да споменемъ участъта на князь Батемберга, Стамболова, Петкова и др., които не слушаха общественото мнение, за да стане явна причината на тѣхната кончина. Обществено мнение се изразява въ казанитѣ по горѣ критики и то устно, сѣ живо слово, или писмено чрѣзъ печата, и правата на гражданитѣ свободно да си изказватъ, или напишатъ тия критики сѣ най-сжипитѣ права на гражданина, извѣстни подъ имената: свобода на словото и свобода на печата. Както казахъ по-горѣ истинския народенъ управникъ не бѣга отъ критикитѣ, на противъ ги желае, ето защо той всѣкога щади горнитѣ свободи на слово и печатъ, обаче партия, която въ управлението си има за цѣлъ не да храни народнитѣ правдини, а да върши прѣстѣпления, да граби и разплѣва народната пара, да тжиче свободитѣ и правата на народа, такава партия, като пошпиха бухалъ, нѣма да обича свѣтаната и не ще иска да бѣде обезпокоявана отъ народнитѣ критики. Такава партия ще иска да не допусне народното око да прогледне и да види мръсенитѣ ѝ дѣла и първата ѝ работа ще е да турп по единъ крѣтъ на свободитѣ на словото и на печата. За да можешъ свободно да крадешъ и тжичешъ народнитѣ свободи, тури ключъ на печата, отнеми възможността на гражданина и селенина да се оплачатъ въ печата ерѣцу золумитѣ на своя управникъ, и ето ти, не-обезпокояванъ отъ никого, защото царъ далеко, а господъ високо, до като те усѣятъ ще натжичишъ джобовѣтѣ си. У насъ тия правдини сѣ широко освѣтени отъ нашата конституция, обаче почти всѣчки правителства сѣ ги потжиквали. Единичко изключение прави демократическата партия. На нѣколко пѣти, когато ти е поела властта, първата ѝ работа е бивала да прѣмахне всѣчки реакционни закони, които ограничаватъ свободата на словото, събранитѣ и сдружаванията. А въ опозиция най-упорно се е борилъ противъ потжикването на тия права и за тая си борба мнозина отъ нейнитѣ пър-

ви хора сѣ лжжали дълго врѣме въ затворитѣ. Първото стамболовско управление грозно погazi тия правдини на българския народъ и Стамболовъ, който се провикваше тогава: *обществено мнение, това е моето актрѣино убѣждение*, създаде закони, които ограничиха съвѣмъ свободата на печата, събрания и сдружавания. Народу бѣ забранено да опнева болкитѣ си въ вѣстници, и явеше ли се нѣкое изразено въ вѣстникъ, или другадъ недоволство, горко на ступанина на вѣстника, пѣсчнитѣ торби заиграваха около гърба му. За събирание на открито въ митинги и събрания и дума не можеше да става, а сдружаванията бѣха съвѣмъ забранени, каквато и цѣлъ да прѣсѣдватъ. Стамболова наслѣдиха народнянтѣ, но и тѣ сѣ закона на Панаичева трѣгнаха по стжипитѣ на Стамболова, защото и тѣхнитѣ дѣла не бѣха чисти и се бояха отъ критики.

Тѣхнитѣ кражби и грабежи сѣ право имъ спечелиха прозвището гешефтари и трѣбваше да не се разкриватъ въ печата, за което и бѣ създаденъ законъ, който ограничаваше тоже твърдѣ много свободитѣ на народа. Тия хора днесъ сѣ пакъ на властъ, и намъ ни е чудно какъ ще се явятъ прѣдъ народа да го лжжатъ да имъ даде гласа си, когато тоя народъ много добръ знае, че вълка козината си мѣни, но права не. Кои сѣ хората на народната партия па сега и цанковистката, които слугува на народнянтѣ? Това сѣ прѣдприемачи, лхвари, едри чорбаджии, думбази, селски, крѣчмари и пр... хора, които жпвѣятъ на чудѣ гърбъ сѣ кражби и разбойничества. Иматъ ли тия хора интересъ дѣлата имъ да се критикуватъ? — Разбира се, не, ето защо и сега трѣбва да очакваме новъ Панаичевъ законъ за печата. Радословиети, и тѣ сѣ закона на Пешева потжикаха правдинитѣ на народа, защото зодумитѣ които вършеха не искаха да се доведатъ до знанието на народа. Сжко сториша Стамбониститѣ при второто си управление. Тѣ тоже за да прикриятъ кражбитѣ и тжичението на законитѣ, поискаха да задушатъ народния гласъ и създадоха закони противъ свободитѣ за слово, печатъ, събрания и сдружавания. Въ тѣхно врѣме вѣстника прѣди да се пуше въ продажба, го прочиташе стражара, и ако не му се харесваше, изгареше го. За да се съберѣха българскитѣ граждани на събрание, трѣбваше най-напрѣдъ да подаватъ молба въ сѣда и сетѣ да взематъ разрѣшение отъ стражара, което никога не се получаваше. Правото пѣкъ да се сдружатъ потжипанитѣ за да бранятъ свободитѣ си бѣ съвѣмъ отнето на българския народъ. Тия безаконни демократическата партия бичуваше още въ опозиция и първата ѝ работа като дойде на властъ, както въ 1901 година, така и въ 1908 год., бѣ да прѣмахне всѣчки стѣнителни наредби противъ свободата на слово, печатъ, събрания и сдружавания.

Да изпѣлни това тя обѣща още

и въ декларацията си въ н. III И още въ извънредната сесия през м. юний 1908 год. възстанови погасеният народни правдини. Безсъветни противници, защо не кажете публично по това обещание на демократическата партия?

R.

Новото тържество на личния режим.*

Разгивни се на старото правителство, изгони го. Понсека коалиция — получи я.

Какво му трябва повече?

Десет години народната партия води борба против личния режим. Наречеко я даже публично хора от дясната, партия на демократическата борба.

Видяхте ли я сега?

Народната партия е фанатизъм се хвърли въ позът на Фердинанда.

По големо падение от туй не е мислимо.

Него констатира още вчера и органа на подеждимитъ стамболовисти и извика чистосърдечно:

Браво, народници!

Достойният, смелитъ, непоколебимитъ „борци“, самостоятелнитъ по обществено положение, независимитъ по духъ, рипаритъ на всички чорбаджийски добродетели, — тѣ паднаха на колѣнитъ прѣдъ трона, поискаха милостъ и благословение.

И бѣ имъ въздадена височайшата милостъ и бѣ благословено тѣхното ново властвувание.

Стамболовщината въ нашия ни вотъ може да тържествува.

И тя наистина тържествува. Ако стамболовщината прѣзъ послѣднѣо врѣме бѣ кърваво прѣсѣдвана отъ една партия, като народната, въ името на общественитъ добродетели, които поддържаше нар. партия; ако стамболовщината бѣ прѣдана на държ. съдъ съ помощта на народницитъ, защото съ съдействието на стамболовиститъ народната партия искала да помогне да възтѣжествува народния суверенитетъ надъ волята на държавния глава, който, по думитъ на в. к. Миръ, поддържалъ поквартъ и разврата въ управлението, корумпиралъ прѣдницитъ, като ги издигалъ изъ срѣдъ всеобщото прѣзрѣние, за да ги постави на властнически столъ и хвърлялъ страната въ по-прѣстанини междоусобици; — ако, казваме, стамболовщината бѣ прѣдана на съдъ, за да се стори цѣлъ на народницината, то, наистина, очевидно е, че любвеобилната душа народна е била прѣд-

пазвала отъ загниване съ джха едната змия, която сега се разбужда въ топлината на подарената ѝ власт отъ по-горѣ.

Не само всички активни демократически елементи, прѣзъ изѣлото тригодишно управление на демократитъ посочваха народницитъ като най-голѣми принципиални врагове на всѣка демократическа и социална реформа; но даже и онаи група особенъ видъ опортюнистически, които въ крайното опозиционерство на народницитъ искаха да видятъ повече искреностъ, отколкото фарисейство, и тѣ напослѣдъкъ дойдоха да признаватъ, имайки на лице народницкото поведение по най-важнитъ въпроси на държавната и социална реформа у насъ, че тая народна партия си е останала и съдѣ 12 годишно опозиционерствуване същата стара грѣшница, която съ петгодишното си управление освети

мранобѣсието и мръсното гешефтарство,

като първи принципи на властническа политическа дейностъ.

Тая партия, която е отъ всички отхвърлена, освѣтъ отъ гешефтаритъ и византийцитъ; тая партия, която нарича народната просвѣта развратъ, а запазването всичко гнило отъ старитъ режими — държавническа мѣдростъ; тая партия, която вѣчно съжелява, че божиятъ слънце г. бѣе еднакво не само богатитъ, а и бѣднитъ и за туй коевено наложи на бѣднитъ класи специални данѣци, за да не тѣпчатъ харамъ земята и да не хабятъ безъ възмездие горчивия хлѣбъ който, впрочемъ само бѣднитъ работни рѣцъ сж добили съ кървавъ потъ на чело; тая партия, която е живѣла отъ интригата и отъ милостта на двореца само; — днесъ, въ навечерието на своето разтление — защото по-слабо я грѣеше слънцето отъ двореца — днесъ къмъ нея се обърща князь Фердинандъ, на нея протегна ръка прѣдставителя и най-силния носителъ на личния режимъ и я направи владѣюща.

Впрочемъ, трѣбва да отдадемъ нуждната данъ на

прогресивно либералната партия на г. Даневъ.

И тя помогна. Тя бѣ акушерката: безъ нейната помощъ седмодневнитъ мъки на кризата не биха се свършили тѣй благополучно за народната партия. И тукъ е най-курнозния моментъ, който трѣбва да се има прѣдъ видъ при разглеждането на новосъздаденото положение.

Князьтъ тържествува. По-подла партия за управлението отъ народницитъ той не можеше да намѣри; по-гешефтарска — сжщо. Но какво търси съ народната партия

на властъ една прогресивно-либерална партия, която съ своя органъ само прѣди нѣколко мѣсеци се хвалѣше, че заслужавала всичкитъ симпатии на дѣвитъ течения съ своитъ напѣдничави политически и социални тенденции, че тя даже имала въ редовѣтъ си мѣсто за твърдѣ крайни елементи? Какво да кажемъ за прогресивно-либералната партия, която изпрати четирма отъ своитъ хора въ новия кабинетъ подъ шефството на Гешова?

— Като какви отиватъ въ новия кабинетъ четирмата прогресисти?

Ако прогресивно-либералната партия прави пълна коалиция за управление съ народницитъ, тя трѣбваше да се съюзи съ тѣхъ на равни начала; щомъ е могла да се помири съ мисълта, че е възможно да състави правителство съ народницитъ тя е трѣбвало да деде на Гешовия кабинетъ най-първитъ си хора, както народницитъ нито въ единъ моментъ не изпузнаха да заявятъ, че тѣ само съ първитъ си хора ще поематъ властѣта.

Или прогресивно либералната партия е смѣтала да прати само свои прѣдставители въ кабинета, за да се символизира само участието имъ въ него?

Или тая партия е смѣтала, че ще бѣде по-умно, ако остави най-първитъ си хора въ служба на народа, като отдаде само четирма отъ лидеритъ си на служба на княза и на Гешова?

Могатъ безброй прѣдположения да се направятъ. Ала фактътъ си остава:

Прогресиститъ пратиха свои заложници въ кабинета.

Прогресивно-либералната партия е пленена отъ народницитъ. Ние знаемъ апетититъ, знаемъ и намѣренитъ на послѣднитъ. Тѣ винаги сж заявявали, че при първо властвувание ще изпиятъ, ще глѣтнатъ прогресиститъ.

Гърнето влѣзе въ делвата, както се изразява г. Тодоровъ. Гърнето ще излага само за да носи вода на делвата...

Прогресиститъ станаха аргати на народницитъ, като народницитъ постѣпиха наново на служба на дворцовата политика, на дворцовитъ вътрѣшни кроежи и външани смѣтки.

Гвоздеа на кабинета

обаче, това е генералъ Никифоровъ. Отъ гдѣ намѣриха коалиранитъ партии това изкопаемо, той архайченъ остатѣкъ, тая личностъ безъ лице, тоя политикъ безъ политика, тоя държавникъ безъ поведение, това Мачъ бенъ Аляс?

Генералъ Никифоровъ биде прѣди нѣколко врѣме уволенъ отъ реда на чутовнитъ наши дипло-

мати. Той бѣше български прѣдставителъ при берлинския дворъ.

— Чудесенъ човѣкъ ни е пратилъ Фердинандъ, винаги се хвалѣлъ Вилхелмъ, когато публично запитвалъ, що за персона е онзи галонирани дипломатъ, който само се клая и се движи и изглежда, че никога нищо не мисли?

— Чудесенъ човѣкъ ни е изпратилъ. Всичко гледа и нищо не вижда. Всичко слуша и нищо не чува. Истински органъ на българския държавенъ глава — винаги послушенъ, винаги на разположение да поднесе, каквото му сж поръчали, безъ да се интересува, какво носи и за какво носи. Мирно товарно същество — тѣй може да се характеризира най-добрѣ.

На Балканитъ, прочее, живѣятъ тия същества, съ които Фердинандъ си служи. Ний можемъ да бждемъ свършено спокойни, че българитъ, съ които Фердинандъ си служи, никога не ще могатъ да станатъ въ нѣщо опасни.

И когато сега този генералъ Никифоровъ, когато това човѣченце става воененъ министъръ на България, увѣрени сме, че Вилхелмъ е потривалъ рѣдъ отъ удоволствие и днесъ телеграмата, съ която е поздравилъ

новитъ успѣхи на Фердинанда

трѣбва да е пристигнала.

Ако самия министъръ на войната е генералъ Никифоровъ, всѣки въ странство ще знае вече каква парѣ да даде за всички високопоставени българи, съ които Фердинандъ, фактическия ръководителъ на външната ни и военната ни политика, си служи.

И тоя инвалидъ Никифоровъ, за когото Николаевъ не можеше да намѣри никѣтъ мѣсто въ военното министерство, защото не е за никѣтъ, той сега става замѣстникъ на Николаева. Княза не допустна на Николаева да го уволни отъ редовѣтъ на дѣйствующата армия. Князьтъ заяви на Николаева, самъ да си подаде оставката, за да назначи Никифорова...

И ние трѣбва сега да си спомнимъ всичката канонада суѣщу г. Николаева, че билъ старъ и безъ военни добродѣтели. Трѣбва да си спомнимъ за канонадата за единъ дѣйствително почитанъ генералъ, който прѣзъ управлението си имаше само една амбиция: да изгони корупцията отъ армията, да смачка червея, който обръщаше армията въ огнище на развратъ и кражби за голѣмцитъ и плащъ и съзѣи за народнитъ синове въ нея. Николаевъ даде въ съдъ повече отъ 200 офицери-крадци и побойници.

Нападаха още Николаевъ, че измѣнилъ на завѣтитъ на Шипка и Шейново като, поради-старостъ,

не смѣялъ да поведе войскитъ къмъ Македония и Одринско.

Ний честитимъ на народницитъ, на стамболиститъ, въобще на всички доверашни яростни противници на Николаева, честитимъ имъ пивалидатъ, който стѣпна днесъ като в-нъ м-ръ. Той, ген. Никифоровъ, галено дѣте на пѣмцитъ, старчески нѣмоощенъ, кукла въ рѣцѣтъ на нѣмеца, който ни управлява, той ли ще води войскитъ ни къмъ осмѣществение на националнитъ идеали?

До колко въ това отношение народницитъ на властъ сж смачкани и оплюти, може да се съди по туй, че неотдавна князьтъ бѣ поискалъ отъ Николаева да уволни отъ служба прѣвзвугивания кандидатъ на народницитъ за воененъ министъръ, — само и само да бжде свободно мѣстото на Никифорова.

Но това се отнася къмъ друга една глава на разорителната дворцова политика, върху която ще се повърнемъ.

Нека сега завършимъ своя поздравъ къмъ новия кабинетъ съ едно прѣдричане, което желаемъ искрено да не се сбъдне:

Гърнето на прогресиститъ е влѣзло въ народницката делва, която не слѣдъ много ще бжде хвърлена въ блатото на всеобщия позоръ.

Слѣдъ туй ще се почне фазата на нови неустрашими борци.

Между туй, дворецѣтъ ще увеличи своитъ материални сили, а националното дѣло ще бжде сжщо продадено.

Народътъ ни ще бжде хвърленъ въ кървава борба за самостоятелностъ и за самоопредѣление.

На властъ оойдоха прѣдатели и гешефтари съ една голѣма прогресивно-либерална прислуга.

Демократията отъ всички лагери има само единъ дългъ: — Да се мобилизира!

Хроника.

Отговоръ на Варненското кметство

Помолени сме отъ Варненското общ. управление да съобщимъ въ отговоръ на писаното по търга за електрическото освѣтление на града въ в. в. „Българска Звѣзда“ и „Балканска трибуна“, че обявлението за търга е публикувано въ слѣднитъ софийски вѣстници: 1) Държавенъ вѣстникъ, 2) Прѣпорѣцъ бр. 44, 3) Вечерна поща бр. 3391, 4) День бр. 2452, 5) Утро бр. 27 и въ слѣднитъ мѣстни вѣстници: 6) Свободенъ гласъ, 7) Народна сила, 8) Търговски вѣстникъ, 9) Търговски фаръ и 10) Свѣтковица и въ едно германско техническо

Задълженията и правата на учителитъ.

(Изъ р.жовиситъ на Валдекъ Руссо).

Не може да съществува абсолютна свобода, т. е. такава подчинена само на общитъ закони, освѣтъ, когато човѣкъ се ангажира отговорността си и когато не е обремененъ съ мандатъ, отъ който произтичатъ особенни задължения.

Положението на човѣкъ, който заема една обществена длъжностъ е съвѣтъ различно отъ това на обикновенни граждани.

Длъжностното лице има професионални задължения: тѣзи които се отнасятъ до строгото изпълнение на неговата длъжностъ. Той има главни задължения спрѣмо държавата; той има тѣй сжщо такава спрѣмо управлението (администрацията), и единъ и другитъ ще сж повече или по-малко тежки, повече или по-малко сложни, въ зависимостъ отъ това, до колко неговия външенъ животъ може да упражнява едно влияние добро и

лошо върху службата, съ която той е натоваренъ.

Примѣръ: никое длъжностно лице не може безъ едно злоупотребиение, което е знакъ на безмислица (non sens), да изрази неприязнителски чувства спрѣмо режима на който той дължи своето чиновническо мѣсто.

Учителътъ е сжщо чиновникъ, той не дължи само уроци, но и примѣри. Тѣзи на които той служи не сж хора; тѣ сж още дѣца, и до външето образование, съвѣтъ млади хора

Всички ще се съгласятъ, че той не трѣбва нищо да прѣдприема върху тѣхната независимостъ. Той имъ дължи не да ги сформира по свой образъ и да имъ внуши своята доктрина, но да имъ даде елементитъ, отъ които по-късно тѣхната собствена критика ще имъ даде мѣнило.

Когато класѣтъ е затворенъ, ще живѣе ли той както си ще? Нѣма ли той повече длъжности спрѣмо дѣцата и тѣхнитъ семейства? Кой е тоя, който ще поддържа това?...

Ако поискаме да прибавимъ още, че дѣтето е голѣмъ наблюдател и че случанитъ въ които учителътъ може да избѣгне неговото наблюдение сж много рѣдки, то ще се съгласимъ, по тоя прѣвъ мотивъ най-напѣрѣ, че учителътъ нѣма само длъжностъ строго професионални, но както всѣки другъ чиновникъ, морални задължения, когато дѣцата напуснатъ класната стая и когато излизатъ отъ училището.

Ще дойдемъ до сжщото заключение, ако искаме да отбѣлжимъ, че основното училище и гимназията трѣбва да бждатъ достѣпни за всички.

Има едно общо право на всички семейства: да възпитаватъ дѣцата въ собственихъ имъ вѣрвания, и нищо не може да бжде прѣдприето върху духа на дѣтето, което би могло да накрѣпява това право.

Ролята на учителя въ училището, отъ гледна точка на моралното възпитание, е слѣдователно, да внуши на ученицитъ си почитъ къмъ закона, да уважава вѣрванията въ

които тѣ могатъ да бждатъ възпитавани, да откриетъ прѣдъ тѣхъ една безпристрастна анкета и върху фактитъ и върху идеитъ, отъ които тѣ ще (извлечатъ) си създадѣтъ по-късно едно убѣждение.

Тая задача изпъзнена, ще започатаме ли устата на учителя? Ще му запрѣтимъ ли да мисли и да излага мисълта си? Не ще ли може той да има свое убѣждение върху философскитъ, политически и социалнитъ въпроси? Азъ намирамъ, едно такова разрѣшенне, че е едновременно несправедливо и невъзможно, и вѣрвамъ, че никой не ще може да защити това.

Азъ не искамъ отъ него нищо друго освѣтъ да си спомни навсѣкѣтъ, и въ частния си животъ, и въ общественния си животъ, че той принадлежи на всички послѣ, че принадлежи на тѣзи гимназии, на това училище; че е натоваренъ да обучава дѣца отъ състояние, произходъ и вѣрвания различни. И ако публичъ възрази, че това е едно съвѣтъ случайно разрѣшенне на въпроса, азъ ще отговори, че това разрѣшенне е справедливо.

во добро, защото то държи смѣтка на фактитъ.

Може ли публично да си казва: „сѣ моитъ дѣйстви, чрѣтъ външни манифестации, азъ ще нараня болшинството отъ тѣзи които ми повѣрватъ дѣцата си; но азъ отъ друга страна имъ прѣподавамъ уроцитъ и си изпълнямъ по такъвъ начинъ дълга спрѣмо тѣхъ“.

Когато учителътъ мисли тѣй, той трѣбва да освободи мѣстото, което заема и да стане простъ гражданинъ.

И наистина, всичко ще да ни потвърди, че човѣкъ, който е натоваренъ съ общественъ мандатъ, трѣбва самъ да си запрѣгва всичко, що вѣрди на службата, която заема.

И когато въ рѣдки случаи ще се намѣри публично, който забравя тая мѣдра традиция, правителството е длъжно да защити не една доктрина, не една система, но всичитъ интереси на общността.

Варна, 9/III 1911.

Н. К. М.

описание — Elektr. technische Zeit-Schrift. Не е външно сафдов, твърд-дървото, че на този търг не била дадена достатъчна гласност. По въпроса за ерока, общинското управление след като взе мнението на техници беше опрѣдѣлило 6 седмици отъ деня на обнародване обявлението, ерока, по мнението на инженеритѣ, достатъченъ за проучване на тържнитѣ проекти. Обаче, прѣдъ видъ на постигнатитѣ нѣколко заявления отъ европейски фирми, съ които молятъ да се продължи този ерокъ, защото трѣбвало да се правятъ изучвания на самото мѣсто и понеже сѣщитѣ фирми заявяватъ, че ако не стане продължение на ерока, въпрѣки желанието имъ, нѣма да иматъ възможностъ да се явятъ като конкуренти на търга, общинското управление въ интереса на общината продължи ерока съ още единъ мѣсець и търга ще се произведе на 5 май т. г.

Приятно ни е да съобщимъ, че нашия добъръ приятелъ — г. Рачевъ — бивъ Варненски Окр. Управителъ — почна да упражнява адвокатската си професия, за което искрено му пожелаваме успѣхъ.

Тукашнитѣ градеки и околийски началници; веднага, съ промѣната на кабинета, си подадоха оставките, обаче още нѣма указъ за приемането имъ. Приставитѣ, а сѣщо частъ отъ старшитѣ и млади стражари следъ приемане оставката на градския н-къ възнамеряватъ да подадѣтъ своита

Политическо събрание.

По покана на тукашното радикално-демократическо бюро на 19 т. м. бѣше свикано въ зала „XX Вѣкъ“ политическо събрание на което гонори г. Фаденхехтъ по темата „положението и конституционния въпросъ“. Събранието бѣше добъръ посѣтено. г. Фаденхехтъ се спрѣ на причинитѣ, които сѣ прѣдизвикали кризата, образуването на новия кабинетъ, измѣненіята, които сѣ приети отъ обикновеното народно събрание въ прѣдложението — законъ за измѣнение на конституцията и най послѣ свърши съ измѣненіята, които трѣбвало по негово разбиране, да се направятъ въ конституцията. Нѣма да се сирираме на дълго върху тази рѣчь, но общото впечатление за насъ и за тѣзи, които познаватъ тѣжката и силен мисълъ на г. Фаденхехтъ и които не сѣ свикнали да слушатъ отъ него дреболии е, че той отдѣли голѣмо мѣсто въ своята рѣчь на дреболитѣ, на които се спрѣ, за да може да намѣри основания за упрѣки на демократическото правителство. Защо, следъ обявяване на независимостта, е била дадена на княза титлата „царъ“, а не „кракъ“, защото когато излизалъ царя вънъ отъ прѣдѣлитѣ на държавата, по новото измѣнение трѣбвало да съобщава на министерския съветъ, който обявява на народа, а не направо на народа и пр. дреболии, както и самъ г. Фаденхехтъ призна, но на които отдаде значението безъ да обясни въ що се заключава тѣжката важностъ. Каква ще бѣде титлата на държавния глава, царъ ли, князь ли, кракъ ли или нѣкаква друга, това съ нищо нѣма да измѣни неговото положение, когато всички други наредби на конституцията досежно неговитѣ прерогативи оставатъ неизмѣнни. Явно е, че г. Фаденхехтъ трѣбвало да намѣри материалъ, за да упрѣки правителството на г. Малинова по конституционния въпросъ и за туй си послужи съ тия дреболии, които нѣматъ никакво практическо значение. Вчера, г. Фаденхехтъ по сѣщия въпросъ, е говорилъ и въ Добричъ.

Заканаватъ се

Вѣжкътъ си мениава козината, но не и табията си — казва българската поговорка. Такива сѣ и на-

родиянитѣ. Всички други партии пречистиха своя баласть, обаче народиянитѣ си оставаха такива, каквито бѣха прѣди 12 години. Още не стѣпили здраво на властѣта, веднага напѣзѣзоха на лице народиянитѣ тѣмни личности. На лѣво и на дѣсно почнаха да се заканватъ: „ще метемъ, ще чистимъ, общини ще разтуримъ, всичко ще направимъ да се почувствува, че сме на властѣ“. По мегдани, по кръчми, по кафенета и на всѣкъ дѣто сѣднатъ и станатъ все закани. Тия тѣхни закани веднага се прѣнесоха и въ пародиянитѣ органи. Въ броятъ на в. „Нова българска трибуна“ отъ 18 т. м. е дадено мѣсто на едно люто заканване изходящо отъ Варна, срѣщу бившия тукашен демократически окол. началникъ Георги Михайловъ, сега контролоръ въ кметството. Това като се знае нека народътъ съпостави тия закани съ декларациитѣ на министритѣ: „ние доходиме не да партизанствуваме, а да внесемъ редъ и правда“ — и да се запита: може ли да се върва на тая декларация? Ния ще оставимъ отговорътъ за „видовъ денъ“, който не е далечъ. Ние знаемъ, че стига на народиянитѣ за дѣто Михайловъ се ползува съ общи симпатии между населението; за дѣто благодарение на неговия благъ характеръ и безпрѣдѣлна честностъ можа да спечели уважението и обичта на всички селяни; за дѣто послѣднитѣ го почитатъ и не се дѣлятъ отъ него. Всичко това безпокои народиянитѣ знаятъ какво ги очаква въ околнотата.

Миналото на демократитѣ е чисто, та не се страхуватъ отъ никакви закани, безразлично отъ кѣдъ идватъ тѣ.

Нашитѣ приятели като Михайловъ не само, че не се страхуватъ отъ изпѣждане, но чакатъ да бждатъ уволнени отъ длъжностъ като чиновници, та да могатъ открито да се борятъ и да докажатъ на делваритѣ своята сила и влияние между населението.

Народиянината на сцената.

Още не е изсѣжало масилото на царския указъ за назначаването на новото Министерство, а народиянитѣ започнаха да проявяватъ своитѣ вѣдни инстинкти. Прѣдаватъ ни като фактъ, следния интересенъ случай, станалъ вчера на пристанището.

Въ Гръцкия параходъ „Хиостъ“ имало 7—8 души чужди поданици, емигрирали отъ Турция безъ паспорти, които настоявали да спезатъ на брѣга. Повечето отъ лицата изглеждали съмнителни, безъ познати и опрѣдѣлено занятие и вредни за обществената безопасностъ, така щото, пристанищнитѣ власти имъ попречили да слѣзатъ на нашия брѣгъ. Уведоменъ за случката народияка П., следъ малко се заплѣжа къмъ пристанището и следъ като обругалъ стражаритѣ и ги зтилашилъ съ уволнение, за явилъ велегласно на всеуспѣшание, че ще окара още 500 души емигранти отъ Турция, защото слѣдъ 1—2 месеца съ тѣхъ ще прави избори... аферимъ бѣ пехливанъ, така те искаме... Помнимъ, че и Генадиевицъ изъ Пловдивско така правяха. Нека Варненскитѣ избиратели готвятъ грѣбоветѣ си...

Една похвална инициатива.

Комитетътъ „Паметникъ Батакъ“, основанъ въ историческия Батакъ — капицето за нашата свобода, за да въздигне подобающъ паметникъ на загиналитѣ мъченически мъже, жени и дѣца прѣзъ крѣпавата 1876 година, въ червната имъ борба съ свирепитѣ баши боаушки орди, тия дни е разправитѣ единъ горѣщъ позивъ къмъ българскитѣ граждани за доброволни пожертвувания.

Като събраваме отъ душа похвалната инициатива на този комитетъ, не се съмняваме, че Варненскитѣ граждани, които цѣнитъ високо паметъта на загиналитѣ бата-

чеви за свободата ни, въ онази ге-ройска епоха, ще посрѣщнатъ съ най-голѣмо възхищение този позивъ и нѣма да поскъпятъ лентата си, когато се касае да се прослави единъ националенъ подвигъ.

Пожертвуванията се записватъ въ общинското управление.

50 годишнината отъ основаването на първото българско училище въ Варна.

По инициативата на варненския кметъ г. Церовъ, назначена е комисиия, която да изработи програма за тържественото отпразнуване, на единъ отъ голѣмо културно значение празникъ — 50-годишнината отъ откриването на първото българско училище въ Варна.

Похвалили сме инициативата на г-на кмета за празнуването на този забавенъ денъ.

„Той е нашъ човѣкъ“.

Тѣй говорятъ народиянитѣ, това твърдятъ и цанковиститѣ. На новия министъръ на войната генералъ Никифоровъ, не могатъ да му се наравдатъ, народиянитѣ го смѣтатъ за свой, отъ друга страна и цанковиститѣ не искатъ да го изпуснатъ. Блажени партии! Такова съкровище не се намира лесно на земното кълбо.

Трѣбвало да се слѣзе чакъ до архангелската формация, за да се намѣри тая събощѣнна вѣщъ. Едно нѣщо само не знаемъ какъ да си обяснимъ, защо прѣди нѣколко само мѣсеца народиянитѣ вѣстници писали най-лошо за способноститѣ на събощѣнния генералъ. Дали тогава сѣ биле въ заблуда или това се дължи на късата имъ паметъ не знаемъ. Навѣрно ни едното ли другото, тѣ едно не сѣ знаели, че царя обича генерала. А това е за тѣхъ достатъчно не само да го приематъ въ кабинета, но и да не могатъ да го подѣлятъ. Щастливъ генералъ!...

Водоснабдяването на града.

Напоследѣтъ работитѣ по водопровода вървятъ твърдъ усилено. Повече отъ 300 души работници ежедневно копаятъ и полагатъ триби. Ако работата върви все тѣй усилено водопровода ще може да се свърши прѣди Димитровъ — денъ т. г. до когато е срока на прѣдприетие. Като отбѣлзваме този фактъ, падемъ се че прѣдприемача нѣма да намали работата и на срока ще може да приключи прѣдприетие, края на което се очаква съ нетрѣпниве отъ страна на всички граждани.

Прѣданостъ къмъ демократическото правителство.

Почти цѣлия административенъ персоналъ си я подалъ оставката, защото не иска да служи на друго правителство, освѣнъ на Демократическото, нѣщо, което до сега не е бивало и което показва силната привързаностъ къмъ демократическата партия. Особно отраденъ е факта, че цѣлата Търновска и Ст. загора полиция си е подало оставката и чакъ следъ дълги увѣщания отъ страна на своитѣ началници се е съгласила да остане на поста си до уреждането на персонала отъ новото коалиционно правителство.

Тегления на класната лотария.

При тегленията на II класъ, XI лотария, станали въ салона на „Славянската Беседа“ въ София, на 4 и 5 того, при надзора на Нотариуса и комисия отъ Софийската Община, сѣ изтеглили 2000 печалби, отъ които безъ наша отговорностъ, съобщаваме само слѣдующитѣ:

Лв. зл. 300 и прѣмия лв. зл. 50000 на № 22952; 5000 № 15, 492; 20000 № 34065; 2000 № 22542; 1000 на № 33300, 37 034, 46036 и 47271 и още много други по лева 500 и по-долу.

Провѣрка на горното може да се направи чрезъ официалнитѣ

типажни листа, каквито всѣки колекторъ изпраща при поискване.

Намѣрени сѣ на Мусалата два голѣми ключа помирирани съ № № 5 и 6 и единъ малѣкъ. Нека притожателъ имъ се яви въ редакцията на в. ка. и си ги получи.

Желтата преса.

Тя е въ изтъплене. Вѣстницитѣ на държавнитѣ прѣстѣжници, поддържани съ краденитѣ пари на Българския народъ, обърнали се на клоока за изхвърляне на всѣвъзможни мерзости, каквито тѣхната мръсна природа може да роди. Възползвани отъ свободата на печата, която демократическото правителство даде, като сѣкса веригитѣ на печатното слово, съ които държавнитѣ крадци бѣха го обковали. Но напраздни сѣ вашитѣ усилия г-да желтурни, никого нѣма да заблудитѣ. Вашето озлобление, затвърдява у българското общество убѣждението, че вие и вашитѣ платци сѣ измѣта на българския народъ.

Финансовото положение на Варненската община.

Продължение отъ брой 22.

Азъ мисля, че отъ извънредно голѣма важностъ е да се знае, че отъ свои бюджетни срѣдства общината създава източници за сигурни доходи. Така напр. и миналата година е похарчила: а) за постоянна и откупване на доходни дюгени на пазарния площадъ 18,100 лева; б) за постройка, на свинска скотобойна 30000 лева; в) за постройка на черварница при сѣщата 6491.34 лева; г) за бюфетъ при сѣщата 4,099.42 лева; д) за постройка бюфетъ при общинската гора „Юндювъ-чешма“ 5000 лева; е) за построяване градски хали — 230,000 лева и ж) за постройка основно училище 36,828.10 лева.

Въ бюджетътъ си за т. г. има прѣдвидени кредити: 1) за построяване здание на общинската библиотека и театраленъ салонъ съ доходни помѣщения — 250,000 лева; 2) за постройка здание за I мъжка прогимназия 100,000 лева; 3) за доходни дюгени 20,000 лева; 4) за здание на първоначално училище въ IV уч. — 40,000 лева; 5) за постройку при скотобойната 14,000 лева. Тѣй че, въ послѣдствие освенъ че ще се увеличаватъ значително доходитѣ отъ имотитѣ, но и товаритѣ на бюджета ще може да се намали, ако се укаже нужда, разбира се, защото много отъ по-нагѣжащитѣ нужди се запълватъ.

Отъ заемътъ сключенъ на 17 мартъ 1907 година се посрѣщатъ и ще се посрѣщатъ за въ бѣдаще исклучително само разходитѣ по водоснабдяването и канализирането на градътъ. И самитѣ тия прѣдприятия: докарването вода отъ „Харамъ-дере“ и канализацията ще иматъ свои приходи, като ще се разхвърли воденъ данѣкъ, а тѣй сѣщо данѣкъ за канализация. Споредъ направената приблизителна смѣтка, дохода отъ тия двѣ пера ще възлиза годишно на около 90,000 лева. Не смѣтамъ и дохода, какъвто все допускаме, че ще има отъ електрическото освѣтление, какъвто ще има градътъ прѣзъ 1912 год.

Възгъ отъ редовнитѣ приходи, съ които общината може да посрѣщатъ своитѣ нужди, тя има възможна по неплатенитѣ листове, сумата по които възлиза на 104,066.85 лева и отъ продажбата на мѣстата 571,797 лева. Отъ тѣхъ е прѣдвидено да постоитѣ прѣзъ текущата година 200,000 лева, за което е повече отъ осигурено, понеже вземанетата сѣ гарантирани.

Всичко на всечко годишно ние имаме да плащаме 435 хиляди лева. Къмъ тѣхъ като прибавимъ 301,272 лева, които ще сѣ потребни за службата на проектирания заемъ,

ако той бѣде 5 1/2 милиона за 50 години и съ 5% лихва, на насъ ще ни сѣ нужди годишно 736,272 л.

Ако рѣче човѣкъ да се сравнимъ съ другитѣ общини въ Царството, по тѣхната задължителностъ и по тѣхния кредитъ, нашето положение е едно отъ завиднитѣ. Безспорно, това е тѣй, защото нашия бюджетъ следъ като посрѣща службата на 8 милионния заемъ, приключва се ежегодно срѣдно съ по 148 хиляди лева-реаленъ излишѣкъ, при всечко, че несѣ изчерпани максималнитѣ размѣри на нѣкои отъ редовнитѣ приходи, които прѣдвизжа закона за градскитѣ общини, напр. върхнината върху патентитѣ за отваряне кръчми и кафенета е най-много 75%, а ние събираме 80%, върху данѣка занятие не повече отъ 50%, а ние събираме 40%; върху данѣка за сградитѣ сѣщо до 50%, а ние събираме 30% и на застроитѣ мѣстата 50%, отъ клане на добитѣкъ до 10 ст. на всѣки кгр. на месо, а ние събираме по 5 ст. Тѣй че ако събираме тия върхнини споредъ максимума, който допуска закона, приходитѣ и ще се увеличатъ съ около 100,000 лева.

Когато се здобиемъ съ електрическата инсталация, която ако се направи съ срѣдства отъ заема, ще имаме годишно около 70,000 лева икономия, които сега се харчатъ за поддръжана освѣтленето.

Значи съ туй сѣгашно перо разходъ ще можемъ да посрѣщнемъ частъ отъ службата на заема.

И тѣй сѣ най-голѣма сигурностъ мога да Ви заявя, че при наличността сигурни ресурси, съ които разполага нашата община, финансовото ѣ положение е консолидирано и при една разумна политика, ние можемъ да бждемъ гарантирани, щото и за слабитѣ години да плащаме нашитѣ задължения и да посрѣщаме своитѣ нужди, безъ да създаваме нови върхнини или такси, безъ да има ни едно увеличение на съществующитѣ. Но въпросътъ е, че сега за сега ние не можемъ да направимъ невъзможното, а именно да икономисаме отъ нашитѣ бюджетни срѣдства суми толкова голѣми, щото да погасимъ 4 милиона лева за урегулирането на градътъ, което трѣбвало да прѣдпоставува канализацията. А пъкъ законѣ ли се съ тази работа, освенъ, че ще се попрѣчи на канализацията, но и колкото се законѣ нѣе, толкова по-лошо за градътъ едно, защото се попрѣчва на благоустройството и друго, защото колкото по-послѣ се направятъ отчужденията толкова по-скоро ще костватъ на общината тѣй като цѣнитѣ на мѣстата и сградитѣ неимо-върно се покачватъ.

Ето защо е необходимо на общината единъ вътрѣшенъ заемъ най-малко отъ 4 1/2 милиона лева. Такава сума ще бѣде достатъчна, ако е въпросъ само за посрѣщане разходитѣ по урегулирането на града, за която нужда споредъ смѣтитѣ на техническото отдѣление ще сѣ потребни около 4 милиона лв. Но ако съвѣтитѣ възприеме, че и разходитѣ за електрическата инсталация трѣбвало да се посрѣщатъ отъ заема, а при това като се знаа, че и заемътъ ще бѣде съ емисия и нѣма да се получи напълно сумата, ще е нужно да се увеличи заема на 5 1/2 милиона лева. Тогава ще посрѣщнемъ и едната и другата нужди, които по естеството си сѣ нагѣжащи за сѣгашно врѣме и ще засилимъ ресурситѣ на общината.

Слѣдва.

ПОДЪ ПЕЧАТЪ Е
ВЕЧЕРИНКИ и УТРА

нн. IV отъ

Ив. Ст. Андрейчинъ

ЦѢНА 3 ЛВ.

издава книжарницата на

Н. Евстатиевъ — Варна.

1—45—5

Стефанъ Фтичевъ

АДВОКАТЪ

Писалище сръбцу окръжния съдъ — Варна.

ОБЯВЛЕНИЯ

на

Варненското Град. Общин. Управление**ОБЯВЛЕНИЕ**

№ 4472

гр. Варна, 18 мартъ 1911 год.

Варненското Градско Общинско Управление обявява на интересующитъ се за знание, че на 1 априлъ т. г. въ 10 часа прѣди обѣдъ въ помещението на общинското управление ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ мѣстността при „пейнерджикъ“ до общинската чешма за право отваряне бюфетъ за врѣме отъ деня на сключване договора до 31 декемврий 1913 година.

Приблизителната наемна стойностъ ще се опрѣдѣли въ врѣме на търга отъ тържната комисиия.

Залогъ за правоучастие въ търга е 5% отъ първоначална цѣна.

Тържнитъ книжка сж на разположение на интересующитъ се всѣки присжтственъ день и часъ въ канцеларията на общинското управление.

ОТЪ КМЕТСТВОТО.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4403.

гр. Варна, 17 мартъ 1911 год.

Понеже обявения за 16 мартъ т. г. търгъ не се състоя, кметството съобщава, че на 25 априлъ т. г. въ помещението му ще се произведе новъ търгъ съ тайна конкуренция за отдаване на прѣдприемачъ грубитъ работи по постройка на градския театръ въ гр. Варна.

Оферти се приематъ до 4 часа слѣдъ пладне.

Приблизителната стойностъ на прѣдприятието възлиза на 197,096 лева.

Залогътъ за участие е 9854 лева.

Прѣдложенията за намаление или увеличения трѣбва да ставатъ върху единичнитъ цѣни въ проценти безъ дробни.

Книжката сж на разположение на интересующитъ се.

ОТЪ КМЕТСТВОТО.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4599

Варна, 18 мартъ 1911 год.

Поради постѣпали заявления до общината отъ нѣколко фирми на електрически инсталации, продължава се срока на търга за електрическо освѣтление на гр. Варна до 5/18 май т. г., въ който день до 3 часа слѣдъ обѣдъ ще се приематъ оферти при пълно спазване условията, изложени въ обявлението отъ 21 февруарий т. г. № 2731.

Кметъ: ИВ. ЦЕРОВЪ.

Н-къ на технич. отдѣление: М. х. СТОЯНОВЪ.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4473

гр. Варна, 18 мартъ 1911 год.

Варненското Градско Общинско Управление обявява на интересующитъ се за знание, че на 26 априлъ т. г. въ помещението на сжщото управление ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция за отдаване на прѣдприемачъ направата на едно основно училище въ гр. Варна IV уч.

Офертитъ ще се приематъ отъ 9 до 11 часа прѣди обѣдъ.

Приблизителната стойностъ на прѣдприятието възлиза на около 39852.04 лева.

Залогъ за правоучастие въ търга се изисква 1995 лева.

Тържнитъ книжка се намиратъ въ канцеларията на общинското управление, дѣто интересующитъ се могатъ да ги прѣглеждатъ всѣки присжтственъ день и часъ.

г. г. конкурентитъ трѣбва да се съобразяватъ напълно съ закона за общественитъ прѣдприятия.

ОТЪ КМЕТСТВОТО.

НИКОЛАЙ КИРИЛОВЪ — ВАРНА.

Телефонъ № 135.

СПЕЦИАЛНО

Електротехническо Информационно**Б Ю Р О.**

Информира и прѣдставява разни електротехнически фабрики по съобщителни и освѣтителни инсталации, сжщо и наемане на помѣщения, продажби на имоти и служби по всички отрасли на търговията, промишлеността и занаятитъ. Всѣки день и часъ е на разположение по всячки свѣдения и улеснения, потрѣбни за гр. Варна цѣла България и въ странство. Приематъ се и застраховки: за животъ на д-во „Ню-иоркъ“ и за пожаръ на д-ството „Фениксъ“.

Вар. Женско Благотвр. Д-во „НАДЕЖДА“.

Обявява се търгъ съ тайна конкуренция за построяване сиропиталищно здание въ Варна.

Първонач. стойн. 45,244.75 л.

Залогъ се иска 2,263 л.

Търгътъ ще се произведе въ помещението на Варнен. Град. Община на 18 априлъ т. г. точно въ 3 часа слѣдъ обѣдъ.

Тържнитъ книжка сж на разположение за изучаване въ канцеларията на сиропиталището.

Варна, 17 мартъ 1911 год.

ОТЪ Настоятелството.

Яйленско Сел. Общ. Управление.
Варненска Околия.

ОБЯВЛЕНИЕ № 522.

с. Яйля, 9 Мартъ 911 год.

Обявява се на интересующитъ се, че на 16 идущи Априли м. цѣ, въ канцеларията на общинското управление въ с. Яйля, ще се произведе търгъ въ тайна конкуренция, за отдаване на прѣдприемачъ построяването на общински домъ въ село Яйля. —

Стойността на прѣдприятието възлиза спорѣдъ смѣткитъ на 16800 л.

Писменитъ прѣдложения (оферти) ще се приематъ отъ комисията отъ 9 до 11 часа прѣди обѣдъ. —

Залогъ се изисква въ размѣръ и по реда опрѣдѣленъ въ членове 49 и 50 отъ закона за общественитъ прѣдприятия. —

За участие въ търга, освѣнъ залогъ изисква се и документи по чл. чл. 11 до 15 отъ сжщия законъ, като конкурентитъ иматъ прѣдъ видъ и разпорѣдитъ изложени въ чл. чл. 29, 40, 31, 32 и 33 на сжщия законъ.

Всички книжка по прѣдприятието, планътъ, смѣткитъ, поемнитъ условия и вѣдомостта за цѣнитъ, сж на разположение въ общинското управление, гдѣто интересующитъ се, могатъ да ги прѣглеждатъ всѣки присжтственъ день и часъ.

Всички разности за публикация до сега и ония по сключване на контракта сж за смѣтка на прѣдприемача. —

Кметъ: Ст. Дневъ.

Секр. Бирнякъ: П. Василевъ.

**Интересно за любители —
телитъ на ловѣтъ!**

Продава се ловджийска пушна испанска система 16 калибръ.

— ЦѢНА ИЗНОСНА. —

Споразумение въ печатницата на Д. Тодоровъ — Варна.

НАРОДНА СИЛА**— Органъ на Варненския Окрѣженъ Демократически Комитетъ —****ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО.**

Годишенъ абонаментъ 5 лв.

За обявл. се плаща: за гарм. редъ на I стр. 1 лв.

За гармонденъ редъ: IV стр.

Па II и III стр. по споразумение.

0.80 лева

Урежда редакционенъ комитетъ.Администраторъ: **Н. Нейковъ.**

Ржкописи не се връщатъ.

Единъ брой 10 ст.